B.-Gyarmat. — Kilenczedik évfolyam. 9-ik szám. Vasárnap, 1881. február 27.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. *Egyes szám ára 15 krajczár.* Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetések díja: Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

A közigazgatási bizottság jelentése 1880. év második feléről.

A közigazgatási bizottság a lefolyt 1880. év második feléről következő jelentést terjeszt elő:

A belügyministerium ügykörét illetőleg:

a) közigazgatási állapot:

A lefolyt 1880. év második felében a közigazgatási bizottság kebelében Komjáthy Anselm a megye főjegyzőjének kir. tanfelügyelővé történt kinevezése folytán, úgy az ekként megürült főjegyzői tisztségre Harmos Gábor tiszti főügyésznek megválasztatása következtében beállott személyváltozáson kívül egyéb figyelemre méltó mozzanatról nem emlékezhetünk meg, miután a tiszti főügyészi állomásnak betöltése a legközelebbi bizottsági közgyűlésnek tartatott fenn, a választott bizottsági tagok körébe pedig nemcsak ezen félévben, de a közigazgatási bizottság intézményének életbeléptetése óta sem történt változás, sőt az ezen félévben megtartott őszi rendes közgyűlés, a választott bizottsági tagok felének törvény követelte kilépése folytán bizalmával ismét ugyanazon tagokat tisztelvén meg, e részben változást a jövő félévre sem jelezhetünk.

A minden hó első felében, és pedig öt esetben a megye főispánjának, egy esetben az alispánnak elnöklete alatt megtartott teljes ülésekben a beérkezett ügydarab csekély kivétellel megfelelő elintézést nyervén, rendkívüli ülésnek szüksége fenn nem forgott; az ügymenet gyorsitása tekintetéből kellő intézkedések időközben alnökileg tétettek meg.

A bizottság ügyforgalmának és tevékenységének szám és szakszerű kimutatását I. sz. alatt csatoljuk mely a emelkedő ügyforgalmat is kitünteti.

Sem a szorosan vett állami, sem a megyei közigazgatási ügymenet körében fenakadás nem történvén; egyes panaszok, vagy egyébként észlelt hiányok, mulasztások lehető orvoslása czéljából azonban több esetben tettünk általános érdekű intézkedéseket, melyeket legalább főbbjeiben szakonkint fogunk előterjeszteni."

Nevezetesen:

a megyei hatóság őrködése alatt levő pénzek és pénzértékek eddigi kezdetleges s az ellenőrzést a kellő könyvvezetés hiányában majdnem lehetlenitő kezelésének gyökeres átalakitását sürgős szükségünek ismervén fel, nem késtünk a részletekről s a pénztári készletek hiánytalanságáról lehető meggyőződést szerezve kész munkálattal lépni a megyei közgyűlés elé, és pedig két irányban, külön a szorosan vett megyei, és megyei kezelés alatt levő és külön a gyámoltak és gondnokoltak központilag őrzött pénzeit és pénzértékeit illetőleg. Javaslatunk mindkét irányban elfogadtatván, s az árvapénzkezelési szabályzat s az eddig nélkülözött könyvelői állomás rendszeresitése kormányhatósági jóváhagyást is nyervén, ma már a gyámoltak és gondnokoltak pénzértékeinek lehető legrendesebb kezelése biztositottnak tekinthető. A megyei pénzek kezelésére vonatkozó szabályrendelet azonban még felsőbb megerősitést nem nyervén, annak életbe léptetését még ma nem jelenthetjük.

Ezen nagyfontosságú haladást jelző lépésel szemben s elkerülhetlen voltának szomorú igazolásaként értesültünk a legutóbbi alispáni jelentésből arról, hogy Balogby Gyula megyei első aljegyzőt terhelő, eddig közel 5000 forintig konstatált pénzeikkasztások derültek ki, de mert a szükséges intézkedések úgy a megye főispánja, mint alispánja részéről minden irányban megtétettek s a felmerült, túlnyomólag a megyei betegápolási alapot czonkitó hiány kellőleg fedeztetett a megye alispánja által, s mert az eset folytán szükségessé válható intézkedések inkább a megyei bizottság jogkörébe vágnak, a jelentést ez úttal tudomásul vettük.

Ezen szomorú eset azonban a pénztári kezelés tisztaságát, mint az alispán által havonkint eszközölt pénztári vizsgálatok igazolják, nem érinti.

A községi önkormányzat megyénkben az anyagi, de kivált a szellemi erők elégtelensége miatt csakis népesebb községeinkben mutat fel megnyugtató eredményeket, mig igen számos kissebb községeinkben, csupán a járási tisztviselők közvetlen közrehatásával és folytonos istápolásával biztosithatók a törvényes állapotok. Ennek tudatában különös gondoskodásnak tárgyát képezte a községi birákodás áldásos intézményének életerős meggyökeresztetése, s ez okból a községekben negyedévenkint megtartandónak rendelt vizsgálatról felvett jegyzőkönyveket a szolgabiráktól bekövetéltük, s a hol mulasztást tapasztaltunk, nem kételkedtünk a legszigorúbb intézkedéseket tenni. A községi költségvetési előirányzatok egyetlen községcsoport hiával az őszi közgyűlést megelőzőleg beérkezvén, e részben határozott javulást értünk el.

Közegészségügyi állapotainak az egészségügyi törvény életbeléptetése óta kedvezőbb szint öltöttek, amennyiben a felmerülő járványos, ragályos kóresetek pontosabban bejelentetnek, s ennek folytán a kellő intézkedések megtehetők, s a statistikai adatok rendesebben beszolgáltatnak, s végre kivált városokban az orvos rendőri intézkedések tágabb terű alkalmazást nyertek, de ezen inkább formai eredményeken kivül az egészségügyi viszonyok javulását csak alig észrevehetőnek mondhatjuk, a körorvosi intézmény ugyanis megyénkben nem felel meg a hozzá méltán kötött igényeknek, azzal sem a nép, sem az alkalmazott orvosok nem látszanak megelégedve lenni, innen egy részről a sok panasz, más részről, hogy a megürült állomásokra nem egy esetben ismételten kitűzött pályázat sem édesget vállalkozókat. Ezen tapasztalatokból kiindulva az egyes panaszok orvoslása mellett a körorvosok időnkinti körjáratainak ellenőrzése végett a községeket látogatási könyv nyitására kötelesztük, más részről a községi és megyei egészségügyi közegeknek egymással és a megyei közigazgatással szükségesnek látott szervesösszeköttetésbe hozatala czéljából készitendő, de a mellett az egészségügyet egészben felölelő szabályrendelet kidolgozásával küldöttséget biztunk meg, melynek munkálata a legközelebbi tavaszi közgyűlés elé lesz terjesztendő.

Közbiztonsági állapotaink általában kielégitőnek mondhatók.

Fegyelmi kérdésben eljárni, e félévben csak három esetben vált e bizottság terhes feladatává, nevezetesen:

1. Veres János nógrádi járási segédszolgabiró ellen emelt a legfőbb hatóságilag is alaptalannak nyilvánitott panaszos ügy végelintézést nyert, csupán a panaszló terhére rótt eljárási költségek behajtása maradt függőben.

2. Neogrády József nógrádi körjegyző az ellene folyamatban volt fegyelmi eljárás folytán, e bizottság fegyelmi választmányának 15—880. számú határozatával, a hivatalvi képtelenség főindokából, állásától elmozditatott.

3. Márton János pálfalvai volt községi tanitó ellen folyamatban volt fegyelmi ügy panaszlottnak állásától elmozditatásával befejeztetvén, a behajthatlannak bizonyuló 25 frt birság iránti intézkedés maradt függőben.

(Folyt. kov.)

Az anyakönyvi kivonatokhoz.

Lipovnyiczky Károly óvári plébános ur is élet jelt adott magáról. Felszólitó e lapot legutóbbi számában. Ez a második nyilvános fellépése életében, — a nem nyilvánosakról nem tartunk nyilvántartást. Szerencse, hogy minden évtizedben csak egyszer lép fel s így egyidőre ujabb kitörésétől nem kell tartanunk. A mult évtizedben a vármegye követelte, hogy a lelkészek törvényszapta kötelességükhöz híven, szolgáltassák be az anyakönyvi másolatokat levéltári megőrzés végett. Lipovnyiczky ur és elődje 34 évre volt rostanálva, szép szám, de könnyen segit magán a bölcs! megtagadja az engedelmességet, de azért erényként prédikálja, s vá ir a megyének, hogy neki küldjön iroszkot és lenázott papirost, még pedig annyit, hogy az irnoknak is legyen miből haluszkát készitteni, mert ő ellátni nem köteles, ő csak feltgyel, hamut szórt pipával szájában sétálva. A megye megijedt a hetedik nagyhatalomtól, elhallgatott maig, — tiz esztendő kellett hozzá, hogy a megye ismét bátorságot vehetett magának bekivánni az elmaradt kivonatokat, — de hajh! él még Lipovnyiczky, aki ismét előállt, megvédi az ecclésia militans összes tagjait, — mert már már az összes lelkészi hivatalok nevében szól, — és a megyét ismét tiz évre elhallgattatja, jól tudva, hogy a megyének, magának sincs elég iroszka, nem hogy minden lelkész számára egyet küldhessen papir haluszkára. Tiz év multa pedig már bottal ütheti nyomát a megye Lipovnyiczky urnak, ott fog ülni valami szépen prépostságban, ahol már a vicispánt is elláthatja, és ha még itt is háborgatni fogják, ismét felszólal az istvén koronájának összes papjai nevében, ő még sem fog dolgozni a vármegyének, neki iroszk kell, még pedig a megyétől, mert a felügyelete alatti álló tankötelesek sorából arra való ki nem kerüli 1868. évtől. A pap szerinte csak felügyel, azért oly kitünőek a falusiskolák, azért kerüli ki azokból annyi jeles irodák, birónak való ember! Mélták is kivánhni Lipovnyiczky ur mindent irásban, a levéltárnok, szolgabiró, vicispán, esperes neki irjon, válaszoljon rügtön, neki nem elég az iktató könyv, sem itt, sem ott, sem amott, neki tértivény, válasz kell. „Most nem jött válasz." Kiáll fel

türelmetlenül falusi magányában! Legalább volna mit olvasni.

Ha válasz nem jön és mig nem jön ő nem dolgozik semmi sem alatt. Fölmerül lelkében az ipolysági sajtos és az ezzel üzleti viszonyban állott egyházi dignitarius jóva intő alakja és hajthatlanná válik elhatározásában:

De kinek is juthatott eszébe a vármegyénél, a levéltárt kutatni, felzavarni a békés nyugalmat, hisz ott nem ismerik ezen operatumok „becsértékét és jövőre való hasznosságát;?" Az ipolysági sajtos titkos üzleti összeköttetései jutnak eszébe! Eltaszitja magától a gyanusító gondolatot; illátha csak tréfált a dignitarius, ismerve az ő anyakönyvi gyengeségét? — Akár ki gondolta ki, akár mi okból, ezen kihivó intézkedést szó nélkül hagyni nem lehet! A czikkirás mulatságosabb és könnyebb, mint köteles munka, tehát czikket, hosszút és dörgedelmeset! Ez lesz a legczélszerűbb indorsáta, melytől ismét elmegy a kedve a vármegyének a hiányok pótlását követelni! Nagy kár, hogy olyat nem követel a vármegye, ami már egyszer beszolgáltatott, akkor irt volna csak czikket, magát is és a sérelemben méltót a hibázhatlanság és tévedhetlenség kizárólagos monopoliumával megáldott levéltárnok ellen; és annak ebéd utánni fidibusa ellen; szemben az egyházi pénztár rendeltetésével, a megyei irnokkal, az irástudó tankötelesek hiányával, a párbérrel, az ezt nem fizető hivekkel; illetve az ezt behajtó vármegyével, a hiveknek a párbér hovaforditásának számonkérése iránti jogával, az ipolysági sajtossal, a esperes téritvényével, a dignitariussal, a kötelességérzettel, édes semmitevéssel és az engedelmesség prédikált erényével! Prosit!

Áv

Tanügy.

A nógrádmegyei tekintetes közigazgatási bizottság utolsó ülésénél tárgyaltatott egyebek közt a b.-gyarmati izr. hitközség kérvénye is, a melyben az utóbbi az az idei iskolája hiányának az országos izraelita iskolaalapból részbeni fedezését kérelmezi. Többek közt tek. Reményffy József közig. bizottsági tag szólalt fel, a kérvénynek a közoktatásügyi miniszterium előtt való pártolása ellen, előhozván, hogy a hitközség iskolájára semmit sem áldoz, hogy a zsidók iskolájokból gseftet csinálnak, és hogy mióta az állami iskola fenáll, ottan a zsidógyermekek szintén hemzsegnek.

A tek. szerkesztő ur engedelmével bátorkodom a tényálláshoz a következőt megjegyezni:

Az 1877-8. tanévben a b.-gyarmati izr. hitközség azon kényszer állapotban volt, hogy a tantestület hátralékainak kiegyenlitésére a helybeli iparbanknál egy 1600 frtnyi és kizárólag iskolai czélokra forditandó kölcsönt fölvennie kellett, a melyre jelenleg is 1540 frttal tartozik. Miután a hitközség iskolája a tavalyi 1879—80-diki tanévben semminemű segélyben nem részesült, ismét kénytelenitve volt a 826 frtra rúgó iskhiányt saját pénztárából fedezni. Ilyen körülmények közt nem lehet épen mondani, hogy a hitközség iskolájával gseftel; sőt ellenkezőleg, kész vagyok bebizonyitani, hogy öt év óta legalább is 3000 frttal járult saját pénztárából az iskola fentartásához.

A mi az állami iskolában a zsidógyermekeknek való hemzsegését illeti, bátorkodom kijelenteni, hogy ezen iskola értesitője szerint, tavaly 175 tanuló közt 69 tehát 39 százaléka mózes vallású volt.

De kérem csak tekintetbe venni, hogy itt B.-Gyarmaton az izr. tankötelesek száma legalább is 500-ra rúg, hogy azok közül tavaly 252, tehát majdnem a tankötelesek fele az izr. iskolát látogatta, és hogy az állami iskola, az izr. iskola feloszlása esetén a tanszemélyzet szaporodása nélkül nem volna képes az izr. tanköteles fiukat befogadni. Tekintve továbbá az izr. iskolába tényleg járó 95 leánynövendékeket, melyeket a zárda, mint a helyben levő egyetlen leányiskola befogadni képtelen lenne, azon kérdés áll elő, vajjon ezen leánynövendékek melyik iskolába járnának akkor, és hogy nem lenne-e a városi elöljáróság az 1868. népiskolai törvény értelmében kötelezve, ezen leánynövendékek oktatásáról egy városi leányiskola allapitása által gondoskodni.

Miután pedig az izr. iskola a nagyságos tanfelügyelő úr állitása szerint a legrendezettebbek közé tartozik, miután továbbá szerinte abban a magyarosodás példásan halad előre, világos, hogy ezen iskola a törvénynek és a mai körülményeknek egyaránt megfelel, és hogy az mindaddig fentartandó és segélyezendő, mig egy jobbak felállitásáról gondoskodva nem leend.

Ezen okoknál fogva reménylem, hogy az e tárgyban megbizott tek. kiküldöttség, az emlitettek szives tekintetbevételével ezen iskola anyagi segélyezését inditványba fogja hozni.

Brath Mór.

Egy érdemes hazai iparos méltatása.

Nehány hete annak, hogy az ipolysági vendéglőben a szob-ipolysági vasut szóba jövén, azon megjegyzést tettem, hogy a vidéki kisebb városokon átvonuló vasutak megrontják azok iparosait s kereskedőit; mert az olcsó és gyors közlekedés folytán, az ipar s áru czikkeket Budapestről vagy Bécsből rendeli meg a módosabb osztály. Bussay Mihály ipolysági csipész közbeszólt, hogy mind ez az iparos osztály képzettségétől függ. Ő — ugymond — szivesen versenyre kel még Bécscsel is. Ha — folytatá tovább, — kételkedem, rendeljek meg nála egypár csizmát.

Életemben sokat szenvedtem a csipészek miatt. Minden csipészben kinzómat láttam. A rosz szabásu csizmák bütyköket neveltek lábaimon, azokon pedig ráadásul tyuk szemek nőttek. Mind ezt elpanaszoltam Bussaynak, meg is vizsgálta a lábamat, de ő annek daczára is nyugalmas csizmát igért. Nem sokat adok a nagy szavakra: de kisérlet képpen Bussayval még is mértéket vétettem; s a legközelebb a b.-gyarmati convent-bálra egy pár salon csizmát rendeltem meg nála. Meglepett a gyönyörű kiállitás, hanem abban kételkedtem, hogy megbordhassam; azonban kellemes meglepetésemre, soha sem volt ily kényelmes és szép csizmám. Bécsben az első csipész-kirakatnak is diszére válnék. A ki kételkedik benne, szerencséltessen látogatásával.

Tudakozódván ezen [illegible] kitűnő csipész felől: annak jöttem tudomására, hogy 15 éves korában kezdette tanulni a mesterséget, közel egy évtizedig Hidvégen, Hontmegye egy kis falujában lakott; a hatvanas évek elején költözködött Ipolyságra, a hol mint férfi s mestercsipész ma is midőn az ipar pang 8 segéddel dolgozik, de szokott 16 segédet is alkalmazni. A műhelye a legfinomabb gépekkel van ellátva; a székesfehérvári kiállitáson kitüntetésben részesült. Összeköttetésben áll a távol megyékben lakó számos megrendelőivel, a kik t. i. a munkáját valaha megpróbálták és többé abba nem hagyták. Már a postai küldemény mutatja, hogy a pakolás megszokott foglalkozása, s igy kiterjedt üzlete van.

Ebből azt a tanuságot meritettem, hogy az országos ipar egylet igen jó uton van, midőn az iparos ifjuság kiképeztetését tüzte ki főczél gyanánt, s attól várja a hazai ipar fölvirágozását. Bussay példája mutatja, hogy a külföldi versenyt csak is kellő szakképzettséggel lehet kiállani, s le is győzni és hogy az ipar nincs helyhez kötve. Bussay úrnak pedig minden czélzás nélkül azon baráti tanácsot adom, hogy el ne bizakodjék; üzlete fölött ugy gyakorolja a felügyeletet, mintha csak most kezdene jó hirbe jönni; s ne engedje meg, hogy egyetlen elhibázott darab is kimenjen virágzó üzletéből; mert az üzlet olyan mint a becsület; egyetlen becstelen tett elég egy egész élet szenyteleneségét bemocskolni. Már most elhiszem, hogy a szob-ipolysági vasut, méltányos árak s pontos kiszolgálás mellett, — a miben egy perczig sem kételkedem, — verseny képessé teendi ezen kitünő iparosunkat a bel- és külfölddel egyiránt.

A hazai ipar érdekében, kedves kötelességemnek ismertem e sorok megirását.

B.-Gyarmaton, 1881. február hó 21-én.

Bodnár István.

Kálló, 1881. február 17.

A nógrádmegyei tekintetes alispáni hivatal m. hó 28-kán kelt s a „Hivatalos Értesitő" által f. hó 10-kén hozott körrendeletében hosszú sora foglaltatik azon anyakönyvvezető lelkészeknek, kik az 1878. anyakönyvi másod példányokat a tekintetes megyei hatósághoz máig sem terjesztették volna be. A mulasztók lajstromában többek között ott vagyun a herédi róm. kath. plébános ur és alulirott is. Ha a tekintetes alispáni hivatal által is méltán sajnosnak mondott kötelességmulasztásra vonatkozó további intézkedés nem ily nyilvánossággal történik; azon tiszteletnél fogva, melylyel a tek. vármegye mindenfokú hivatala iránt viseltetni kötelességemnek tartom, ugy a herédi plébános ur, mint magamnak is e tekintetben való igazolását bizonyára más uton eszközlöm. Igy azonban e helyütt kell egész tisztelettel kinyilatkoztatnom: hogy a herédi plébánia kérdéses évre szóló s továbbitás végett hozzám küldött anyakönyvi másodpéldányait 1879. január 15-kén, a saját plébániám részéről kiállitottakat pedig u. a hó 27-kén származtattam el rendeltetésük helyére. *Kanda István*, alesp. pléb.

A „NÓGRÁDI LAPOK" TÁRCZÁJA.

CINNA
vagy
AUGUSTUS KEGYELME.

Tragédia öt felvonásban. Irta Corneille, forditotta Csalomjai.
(5-ik folytatás.)

Maximus.

A kormányváltozás, a melyet istenek
Rendelnek, nem kiván vért, nem gyász senkinek.

Cinna.

Sérthetlen isteni rend az, hogy drága bért
Adjunk a mit nyerünk az égtől mindazért;
Vér árán üzték el csak a Tarquinokat,
S első consuljaink is harczot hoztanak.

Maximus.

Ősöd, Pompéjus is az égre lázada,
Midőn szabadságunk mellett küzdött hada?

Cinna.

Ha nincs határozva ugy, hogy kelljen veszni,
Megfogta mentni azt Pompéjus fegyvere;
Az égnek ugy tetszék, hogy haljon ő, s ama
Nagy változás örök jel légyen általa;
S méltán kivánhatá ily hős védszelleme,
Hogy együtt haljon a szabadság ő vele.
Rómára nézve rég szemfényvesztés e szó;
Élvezni azt saját nagysága gátolá;
Mióta tudja hogy ő a világ ura,
S falai közt kincseket kincsekre halmoza,
Mióta annyi sok győztes csaták után
Egy-egy polgára több, nagyobb mint egy király;
A fők megvévén a néptől a voksokat,
Bérenczükké teszik saját uraikat,
Kik elfogadva a fényes bilincseket,
Nem ők hoznak, hanem tűrnek törvényeket;
Irigykedésük közt minden tettük csupa
Ármány, melyből kinő a véres párttusa;
Syllára igy vala féltékeny Marius,
Ősömre Caesar, és rád Mark-Antonius.
A népszabadság igy a végre jó csupán,
Hogy iszonyú belharcz pusztitson a nyomán,
Midőn a földtekét boritó [illegible] miatt
Ez nem tür egyrangút, amaz nem tür urat.
Fölség, hogy Róma mentt legyen, kell néki oly
Jó fönök, a kinek mindenki meghajol;
Ha tetszésedre van kedvezni még neki,
Ne engedd jobban őt immár szétdulni;
Elhagyván Sylla a bitorlott főhelyet,
Caesar s Pompéjusnak nyitott csak küzdteret;
A mely gyászos látvány im nem következik,
Ha ő családjának hatalmat biztosit.
Mit szült a nagy Caesar halála egyebet,
Minthogy felláztitá Lepiddal ellened
Antoniust? holott ha te vagy az utód
Rómát öngyermeki nem rombolják utóbb.
Ha most lemondasz a trónról, belé merül
Ezer bajába majd, melyből alig üdül.
S ama kevés nedű, mely még erébe fely,
Elfogy végkép egy új belharcz csapástól.
Hassen meg a hazért a részvevő könyűm,
Rómád im általam neked térden könyörg.
Tekintsd az árt mibe te néki kerülél,
Nem mintha vélné, hogy tuldrága volt a bér,
Mert mind mit szenvedett dusan pótolva van.
De lelke indokolt aggálytól nyugtalan.
Ha érdekébe, mert a kormány [illegible] neked,
Oly jót ruházsz rá, mit nem bir tartni meg;
Ha mást kell ujra majd ily áron venni,
S nem áldozod saját előnyed nékie,
Ha ily ajándok majd kétségbe ejti őt.
Kimondni nem merem, de sejtem a jövőt.
Maradj, s ne fosszd meg őt ama fénytől, uram,
Kitől jólétét oly szép fejlődésbe van,
S hogy inkább biztositsd még a közhasznú jót,
Válassz reád méltó jövő uralkodót.

Augustus.

Ne tagláljuk tovább, részvétem győz; s noha
Nyugalmam drága, föbb Rómának a java;
S legyen bármily nagy a csapás, mely innen ér,
Eltüröm [illegible] Rómának üdvéért.
Saját nyugalmamat hiában óhajtom.
Tanácsod Cinna, s én tovább uralkodom.
De ugy hogy a kormányt megosztom véletek.
Látom, hogy tettetést nem ismer szivetek,
S hogy mit javalltok mindkettőre énnekem
Az állam és magam iránti ügyelem.
[illegible]
Vegyétek érte el mindketten díjatok;
Maxim, te kormányzó leszesz Siciliában,
Törvényimnek szerezz érvényt e dús hazán.
Kezedbe tartsd, hogy én értem kormányozni ott.
S hogy működésedért feledni én fogok.
Te Cinna nyerd tőlem nőül Emiliát,
Helyettesitő [illegible], tudod jól, Júliát.
S ha [illegible] a [illegible] engemet
[illegible] ellen oly szigorra kényteteti,
[illegible], mely [illegible] nyitva áll,
Enyhitheté ama veszteséget [illegible].
Menj hozzá innen és [illegible] rajta hogy szivét
Megnyerd. Te méltó vagy [illegible] ő ügyét.
Örömmel hallja ő a hódolás szavát.
Megyek, tudósitom mind erről Líviát.

2-ik jelenet.

CINNA, MAXIMUS.

Maximus.

Mi a szándékod e szép szabotgád után?

Cinna.

Az a mi volt, s a mi lesz mindig ezután.

Szirák, 1881. február 21-én.

Nem egyedül türelmes papir és engedelmes penna, de egy szakavatott báli tudósitó kellene arra, hogy a helybeli óvoda javára f. hó 19-én megtartott tánczestélyt méltóan leirni lehessen, s ha néha néha tekintetes szerkesztő úrnál soraimmal beköszöntötem, mondhatom soha sem tettem azt olyan trémával, mint a milyennel most megkisértem csak fogalmat is nyujtani arról, hogy mily kitünően mulattunk.

Szirákon a tánczvigalmak ritkák, és talán ép azért többnyire sikerültek is, de merem állitani, hogy az utolsó évtizedben a mostani még is legsikerültebbnek mondható akár a megjelent diszes közönséget, akár pedig a kedvező anyagi eredményt veszszük is zsinórmértékül, de az igazi siker még is a fesztelen jó kedvben nyilvánult, mely a közönséget ki világos ki viradtig el nem hagyta. A kaszinó izlésesen diszitett terme ez uttal kicsinynek bizonyult, mit azonban a tánczoló fiatalság figyelembe venni sem látszott, mert a tánczkedv estétől reggelig nem csak hogy nem apadt, de sőt mindig fokozódott, még az utolsó csárdásnál tetőpontját érte el. A fényes öltözékekkel csak a ragyogó női arczok vetélkedhettek, melyeken a jó kedv és öröm sugarai fénylettek. Ritkán látott Szirák annyi bájos arczot, annyi szép nőt együtt, akikről nem lehet kérdezni ki volt a bálkirályné? hanem csak azt, hogy ki nem volt?

Degenfeld Lajos grófné ő méltósága bálanyai szerepét szokott szeretetreméltóságával töltötte be, és elragadó kedves modora s szivélyes előzékenységével nem csak mindenkit elbájolt, de személyének még azokat is teljesen meghóditotta, a kik vele ez alkalommal talán először érintkeztek. Általában a mulatság kezdeményezése, valamint a siker nagy része az ő érdeme.

Hogy e tánczvigalom fényesen sikerült, hogy a közönség mily diszes és a nők mily szépek voltak azt talán legjobban megitélhetik e lapok kedves olvasói, ha — az ismert játék szerint — „koszorút kötök“ és ahhoz a virágokat következőleg szedem: a bálanyán kivül ott voltak Berczelly Béláné, Bodnár Istvánné, Csengei Endréné, Dévay Gusztávné, Echrenreih Lajosné, Hazenfeld Benjaminé, Homolay Gusztávné, Horváth Miklósné, Jarkovics Vilmosné, Kemény Jánosné (Gyöngyösről,) Kemény Károlyné, Kompanik Jánosné, Keés Béláné, Kovács Jánosné, Maróthy Emilné, Méhes S.né, Ménhay J.né, Révay M.né, Világhy M.né, Wienek Ignáczné és Vladár Mikséné úrhölgyek; továbbá Berczelly Bella, Berczely nővérek, Bodnár Margit, Csengei Matild, Dévény Etelka, Hambach Ilona, Kemény Erzsike, Keés Erzsike, Lesták N. (Csővár) Lőrinczi és Ludvig nővérek, Méhes Mariska, Moravcsik Emmike (Aszódról), Meczki Hermin (Csécséről), Oláh Ilonka, Szálé Paula, Tolnay N. Világhy nővérek és Vladár Vilma kisasszonyok, akikből aztán gyönyörűen lehetett összeállitani a 36 párt mely a négyeseket tánczolta.

Áttérve az anyagi sikerre, úgy eddigi tudomásom szerint a jótékony czélra mint egy 130—150 frt tisztajövedelem maradt, melyet felülfizetésekkel a következők gyarapitottak: Degenfeld Lajos grófné 20 frt, Degenfeld Lajos gr. és Deutsch Bernát 10—10 frt, Desewffy Ottó, Desewffy Ödön, és Viktor József 5—5 frt; Buchvalder Jónás 3 frt; Szanyal Rezső, Elmenreich Lajos, Kompanik János Dressler N. Kovács János, és Wiener Ignácz 2—2 frt; Kün Bernát, Osztroluczky N. Maróthy Emil, Hazenfeld Ármin, Méhes Sándor Bergel Dezső 1—1frtot, végül Dévay Gusztáv, Nedeczky Géza és Kamény János 2—2 frtot, Világhy Mihályné 1 császári aranyat. Fogadják a kisdedek nevében a rendezőség hálás köszönetét. E kedvező eredményhez nagyban járult egyik rendezőnk Degenfeld Lajos gróf ur, kinek szivessége folytán a terem diszitése majdnem teljesen a gróf kastélyból kerülvén ki, az a bálbizottságnak kiadást nem okozott, sőt nevezett gróf ur fáradhatlan személyes tevékenységével is a rendező bizottság legőszintébb köszönetét érdemelte ki.

Könnyű ugyan Katót tánczba vinni, de azért még is Draskóczy Jenő, Hermann Károly és Salacz László urak érdeme, hogy a szirákiak nagy része és nehány itt maradt vendég a mulatságot más nap este is folytatták, s a még teljes diszben volt kaszinói terem éjfélig 12 óráig ritka vidám képet nyújtott, a mennyiben a jó kedv még fesztelenebb volt mint előző napon, a tánez pedig kettőzött hévvel folyt a most már elég tágassá vált tánczteremben.

Egy szóval a tánczestély kitünően sikerült, a rendezőség jutalmazva látja fáradozását, és a résztvettek tudom kedvesen fogják még később is visszaemlékezni az élvezetteljes éjszakára.

—m—

Ipolyság, 1881. február 20.

Az ipolysági kaszinó bál folyó hó 19 én tartatott meg, illetve lejtetett el. noha, már kis hijja volt, és majd nem elejtetett, nehogy a közönség részvétlensége következtében megbukjék, a mi pedig igen kár lett volna, mert amint a pénztárnoknak jelenti, nem hogy deficit lenne, de még maradt is fölül egy két forint a kaszinó könyvtára javára. És tehát igy, még is sikerült, a kaszinó bál.

„Nó?! bál! Nyolcz pár még nem bál.“ Mondják az irigyek és az otthon maradtak. De bizony bál! még pedig nagyon is bál, — mondjuk viszont mi.

Először is mert a terem szinig meg volt töltve; ha nem is tánczoló párokkal, de tánczos jókedvvel.

S másodszor, mert olyan toalletteket láttunk, hogy daczára a terem polgárias szinezetének akár a reodutba képzelhette magát a lelkesült tánczos; és a tavali kalendariumba kivánhatta az egész idei farsangot a boldog férj, vagy apa.

Nem illik, ugyan kivált tőlem, a ki magam is olyan kitünően mulattam, hogy épen e bál alkalmával tegyem megjegyzéseimet, a melyek nem csupán erre az estre vonatkoznak, és azt hiszem nem egyedül Ipolyságra, de általán más kis városiakra is; s el is vagyok rá készülve, hogy a legközelebbi táncmulatságokban egy ordó sem diszitendi frakkom sötétjét, de ha egyszer már a fejembe vettem, hát ki is mondom, s aztán befogom a fülem, s úgy nézem hiszem távolból, hogyan szórja felém a sok kedves ajacska, a minden pápai átoknál rettentőbb anathémát.

Olyan különösnek találtam én azt eleinte, hogy itt Ságon, a hol annyi a tánczra termett leány, s a tánczra kész menyecske és olyan szélyes a táncz kedv, nem lehet egy farsang alatt három tánczmulatságot rendezni, hogy a tánczosnék teljes számmal jelen voltának.

És ugyan miért?

Talán kifáradnak?

Isten mentsen! Hát ha tizenhárom éjjel meg egy nap egyhuzomba tartana, kidőlne-e egy is?

Nincsen kitartó jókedv.

De hogy is nincs, sőt inkább még a böjtre is annyi marad, hogy mindig kitelik belőle egy két műkedvelői előadási, konczerti stb. mulatság.

Nincs pénz?

Az szóba sem jöhet.

Nincs toalettjük készen?

De bizony van még pedig fényes.

De akkor mijök hiányzik hát az ég szerelméért?!

Semmijök, de van bennök egy nagy adag állhatság feltünési vágy és luxus iránti hajlam, ezen késmegölője minden kedélyességnek.

Mert szeretném én tudni, miért kellene azoknak az angyal szép lánykáknak, azoknak a tűzről pattant menyecskéknek, minden piknikre, minden tánczestélyre, minden bálra, más és más fényes toalett, itt ilyen kis városban, a hol az emberek nem csak egy más szivébe, de az egymás erszényébe is oly könnyen beláthatnak és bele is néznek?!

S miért különösen akkor, midőn talán épen egy ilyen fényes megjelenés fosztja meg őket attól, hogy a többi mulatságokban részt vegyenek.

A kinek mindre telik, az tegye és mozdítsa elő a hazai ipart és adjon kenyeret a sok szerencsétlen varrólánynak noha az is több izlést fog tanusitani, ha mindenkor a társaságbeli és a helyi viszonyokhoz alkalmazottan öltözik, s nem igyekszik toalettjével kitűnni.

Legyenek a nők kedvesek, a mint hogy anélkül is mind azok, no már legalább kinek a magáé, legyen az öltözék izléses és minden estre előbb fog sikerülni azon czélt elérniök, a melyet a fényes, talán pesti drága toalettekkel czéloznak, s amelyekről némelyek talán még csak azt sejtik, hogy nem divat a szabó kontót is a slepphez varni.

Vágjuk le a sleppet, a mi anélkül is a legidétlenebb valami tánczközben, s ügyetlenül hasznalva még frivol is lehet és mindjárt kikerül a báli kenyér, virág s talán még a belépti jegy ára is.

És elmondtam a magamét, a mi különben — még egyszer kijelentem — nem vonatkozik csupán Ipolyságra, s hogy mit mondanak rá a rózsás ajkacskák azt vissza meghallgatom, de majd csak a böjtbe, a mikor már, a mint csokonay mondja:

Elhagyott a sok tallér
Gálánt dáma gavallér,

a hamuval fejükön remélhetőleg enyhébb itéletet mondanak az én bünös fejemre is.

Simplicius.

Vágner István úr a „Nográdi Lapok“ utolsó számában „Válasz“ czim alatt a nagy közönségnek elitélés alá bocsájtotta először a legény egylet elnök személyét, másodszor ugyan ezen egylet választmányának működését; mind kettőre nézve kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a legény egyletet érdeklő s a tanárurakat illető két kis czikket nem az elnök sem pedig a választmány nem irta. A sértve érzett és bennünket megtámadó Tanár urnak közzé tett válasza annál inkább meglepő volt, mivel ő volt egyik legbuzgóbb tagja a mult hó 30-ikáig működő tanár uraknak; másrészt pedig miután a czikkíró világosan jelzi hogy „az illető tanár urakat“ kéri; tehát Vágner urat épenséggel nem illethette, mind a mellett, hogy mily visszatetszés vezérelhette a Tanár urat midőn az elnöknek oly kiméletlenül neki ront, nem értem, mert hogy én nem csak az ifjúság felkérésére de a választmány határozata értelmében kértem fel a Tanári kart és nem pedig Tanár ur téves állitása szerint elnöki önzéstvás folytán, mi a kedvét már is csökkenté. Bocsásson meg tanár ur, hogy ezen állitását kétségbe vonom, hogy mennyiben van igazam erről idővel ön is meg fog győződni. A mi a választmány hibáját illeti az is ép oly alaptalan mert hogy rendkivüli körülmények között ha a választmány az egylet olvasó és társalgó szobájában ülést tart miért nem lehetett volna a Tanár urnak a második szobában mi különben az előadásokra van berendezve megtartani óráját, ép ugy mint az én órája után jött Tanár ur azt meg is tartotta; ön pedig az ülést bevárta és sértődve távozott. Végül meg kell jegyezni, hogy ha a sajtó és a közvélemény figyelemmel kiséri az egylet életét, azért mi köszönettel tartozunk, s ha nem is

Maximus.
Összeesküvők feje zsarnokkormányt dicsér.

Cinna.
Összeesküvők feje nem áll önnemű oszy.

Maximus.
Szabadnak óhajtom Rómát én.

Cinna.
S higyjed el,
Nekem szabadság és bosszú egyszerre kell
Octávián sehát kiontá ránk dühét,
Rabolt, feláldozá mindnyájunk életét,
Iszony s halál lepé nyomát benn' és csatán,
S minden lerévva egy kevés önvád után!
Midőn reánk bírá megmenteni őt az ég,
Gyáván megmenti a megbánás életét.
Ez nagyban ingerlő, nagyban felhivtatás,
Hogy igy büntetlenül tehessen szinte más.
Álljunk honfiársainkért bosszút s rettentsük el,
Ki még utánna majd a trónra vágyni mer;
Ne légyen a zsarnok többé a népre vész,
Ha Sylla bűnhődik, Caesar nem oly merész.

Maximus.
Caesar halála, mely neked oly indokolt,
Augustnak dúlni ép ohajtott álom volt,
Mentőnkül lépve fel rajt' vesztett Brutus, és
Ha Caesar sujtva nincs, August nem oly merész.

Cinna.
Rémlátó Cassius hibája volt az ok
Hogy Rómán ujra most zsarnokfény uralog;
De a jövő nem lát több ily esélyeket,
Ha Róma üdvesebb vezérahat követ.

Maximus.
Távolról sem lehet még most állitanunk,
Hogy észszerűebben viseljük majd magunk;
Téves gondolkodás elvetőnek azt a jót,
Melynek birásáért öltünk hazafiakat.

Cinna.
Még tévesb észlet az, hogy majd megszűnik e
Nagy baj, habár nem lett kivágva a töve;
Ki ily veszélyes kórt kimélőn gyógykezel,
Bedugja a sebet, s belé mérget kever.

Maximus.
Vérző seb kell neked, bár kétes gyógyszer?

Cinna.
Fájdalmatlan neked, habár saját szégyene.

Maximus.
Békénk lerázni nem pirító szerzemény.

Cinna.
Gyáván rázzuk le azt, ha nem rugónk erény.

Maximus.
Báját nem veszti a szabadság el soha,
S Rómának mindig az legértékesb java.

Cinna.
E jót hogyha! nem tűrhezzik ő, midőn
Az elnyomójának fáradt kezéből jön,
Önérzetesb hogy sem gunyul dobná magát
A zsarnoknak, ki őt birá zsákmány gyanánt,
S mélyebben gyűlöli minden nemesb kebel,
Semhogy becsülhetné jótéteményivel.

Maximus.
Gyűlölnöd kell tehát Emiliát neked?

Cinna.
Fölöttebb bántana őt kegyéből nyerni meg.
De ha megbosszulám Rómának sérvét,
Ilaczolok vele bár a poklok mélyeig;
Igen, ha vesztivel majd hivem elnyerem,
Kezébe nyugtatom vérástatott kezem,
S némül veszem porán, hogy ily ajándokér
Legyen a zsarnoknak halála majd a bér.

Maximus.
S hiszed, hogy tetszeni fogsz majd, ha vérivel
Jóra annak festve, kit ő atyjaként kegyel?
Erőszakkal te csak nem vágysz bóditani.

Cinna.
Pajtás, meghallhat e falak közt valaki,
S mi meglehet nagyon gondatlanul teszünk,
Hogy ily meghitt helyen beszélgetünk.
Menjünk s vitaszunk meg nyugodtan jól együtt
Mily eszköz volna a czélhoz legalkalmasb.

(Folyt. köv.)

mindenben értünk egyet a már jelzett két kis czikkel, de abba ami épen Tanár urnak is a nagy pontosága e „önként ingyen vállalt kötelmét" kifejezés alatt érezteti azon kérelemre, hogy ha bármit és bárminként vállaljon valaki, ez nem tartozik többé a dologhoz, hanem hogy igen is teljesítse mind azokat, a mire szíves volt vállalkozni, hogy ebben ön is egyet ért, merjük állítani. Szerény véleményem szerint nem volt szükség arra, hogy mi ily úton jöjjünk érintkezésbe, hanem jó lesz ha Tanár úr követi azon számtalan legelőbbkelő Tanár urak példáját, a kik ön erejükből állítanak ily nemes intézményt, mint a mi legény egyletünk és ők is „ingyen" egész odaadással teljesítik kötelességüket, tudván azt hogy ők azok a kiket a művelt közönség is nemzet napszámossai közé számít. Ön pedig szintén mint nem ezen téren működő hivatott, a választmány és ifjúsággal együtt szorgalmasan tanulva, teljesíteni fogjuk a legény egyletbeni kötelességeinket. Isten veltünk.

Karlik János,
legényegyleti elnök,
úgy is mint a választmány képviselője.

Hírek.

A farsang vége. Az ez évi carnevált a b. gyarmati dalegylet 2 dik táncestélyel hétfőn, február 28-án méltóan készül bezárni. Mindenfelől hirlik, hogy ez este városunk és vidékének még a január 29 ki estélynél is több szépe fog a megyeház fényes parketjén megjelenni; mihez képest a rendezőség is mindent elkövet, hogy a közönség jól mulasson. Külön meghivók nem küldettek szét, mert az első ily levél mindkét estélyre szólt. Családi és személyjegyek Milován Elek, Omasta és Bachár urak kereskedésében, valamint este a pénztárnál, ugyszintén karzati jegyek is ugyanitt váltkatók.

Az országos nőipar kiállítás megnyitása május hávától augusztusra halasztatott el, mi kétségkivül ezen fontos nemzetgazdasági és művelődési ügy minden igaz barátja által csak melegen üdvözöltetik; mert ilykép ugy a háziipart ősö, valamint azon hölgyek is, kik csak az idő hasznositása szempontjából foglalkoznak a programmba vágó kézimunkával, kényelmes idejük és bő alkalmuk lesz résztvenni a kiállitásban.

Divat. Budapesten a szalónok hangverseny és báltermekben a női öltözéknek most csaknem nélkülözhetlen kiegészitő részét képezik a művirágok. Leginkább válltól féloldalt a melire lesereszve bordják azokat guirland formában.

Rendőri hir. Nógrádon Maróti András czimadiát f. hó 22-én este 7 órakor, midőn Varhalmitól hazament, háza kapujában ismeretlen tettes agyonlőtte.

A takarék és hitelintézet B.-Gyarmaton f. hó 24-én tartotta évi rendes közgyülését Komjáthy Anzelm elnöklete alatt. Jelen volt 24 részvényes 65 részvényt képviselve. Felolvastatván a forgalmi és vagyon kimutatások, — Harmos Gábor az igazgatóságnak főleg pedig Felsenburg Henrik igazgató úrnak a mult évben kifejtett tevékenységért a részvényesek nevében jegyzőkönyvi köszönetet inditványoz. Ezen inditvány egyhangulag elfogadtatott. Az intézet 1880. évi forgalma 572,424 frt 7 kr. vagyona: 325,742 frt 27 kr. — A tiszta nyereség 5816 frt 29, melyből az alapszabályok 12. § a értelmében 1316 frt 29 kr. vonatott le, jelesen pedig a tartalék tőkére, Felsenburg Henrik úr indokolása folytán 500 frt, az igazgatóság tiszteletdijára 334 frt 34 kr, tisztviselők tiszteletdijára 360 frt, a szolga jutalmazására 40 frt jövő évi számára 85 frt 93 kr. A felmaradt 4500 frt 300 részvényes közt megosztatik, s igy az osztalék 15 frtra emelkedett. — 131 frt 41 kr. jótékony czélokra osztatik ki, még pedig egyenlő részben az állami elemi iskola segély alapjára, az ipariskolára, és a két városi kórházra. — Az igazgatóság azon javaslata, hogy a tartalék tőke ezentul ne 4. hanem 10 százalékkal szaporitassék tiszta nyereményből elfogadtatott, s igy ezen mint az alapszabály, több §§ ainak módositása tárgyában bizottság küldetett ki, melynek tagjai: Felsenburg Henrik, Harmos Gábor, Pajor István, Balázs József és Szabó János. A felügyelő bizottság tagjaini megválasztattak: Kacskovics Lajos, Weisz Simon, Balázs Ferencz, Mikulás Danó, Brajcsverdi Alajos póttagjaini Detrich Zsigmond és Herczfeld László. Végül, miután a biztosi napidij ismét 1 frtban állapitatott meg, a közgyülés az elnök jó kivánatai után feloszlatott.

A b. gyarmati önk. tűzoltó egylet f. hó 20-án rendkivüli közgyülést tartott, melyen a módositott alapszabályok értelmében a választások ejtettek meg. Ezeszerint az egylet elnökül egyhangulag Harmos Gábor, köztekintélynek örvendő főjegyzője választatott meg. Harmos Gábor elfogadván elnöki széket az ő elnöklete alatt a választás tovább folytattatott a következő lett az eredmény: főparancsnok Manócsy Alajos, alparancsnok: ifj. Sulcz Lajos, jegyzők: Tomcsko Nándor és Deutsch Armin; pénztárnok: Bachár Gyula; ellenőr: Horváth Danó, szertárnok Papp László; ügyész: Milovan János; orvosok: Dr. Fellsenburg Ferencz és Dr. Heks József. A választmányba a pártoló tagok közül megválasztattak: Baintner Otto, Burinsz Mihály, Kövi Tivadar és Reményi József. A város megkeresetik, hogy ugyan csak a választmányba 2 képviselő testületi tagot válasszon meg. Osztályvezérekül megválasztattak Háger Sándor, Villim József, Karlik János, Berta Rezső, Mecsy Ignácz és Kommerel Gyula, végül visztól: Fillér Lajos.

Hibaigazitás. A mult számban közlött conventbáli jelentésből véletlenül kimaradtak: Harmos Gáborné, és Markovics Ödönné úrhölgyek. Siletünk ezen értelem zavaró hibát utólagosan helyreállitni.

Vadherten f. hó 20-án igen kedélyes táncmulatság zajlott le.

Halálozás. Galgóczy Béla úrnak, a Zicby seniorális uradalom kitünő tiszttartójának 4 éves kedves gyermeke a család nagy bánatára f. hó 18-án elhalálozott Béke porain!

A kendi kőr orvosául mint halljuk Való János fog megválasztatni.

Kérelem. Egy történelmi munka bevégzésére, szükségeltetnek a származási ták, a czimerek leirása, valamint egyátaljában tudositások a következő családokról: 1. Bako de Nemes Kürth, 2. Balgha (Balka) 3. Caernus (Ceernyus) de kőkész 4. Ebecsky de Ebeczk aliter de Ináncsy 4. Géczy de Garamszegh 6. Gyárffás 7. Hamar de Pán 8. Horváthy de Eadem et Disznose 9. Komáromy (Comáromy) de Koj (Coj) 10. Mészáros 11. Pigay 12 Pirythy 13. Radványi de (eadem et) Legénd 14. Reczés (Recsés?) 15 Sarnóczay (Zarnóczay) de Sarnó 16. Szelcsényi de Nagy Szelcsény 17. Szobonya (Zobonya) de Nagy-Endréd et Fődémes 18. Szubodowszky 19 Szády de közép Szád 20. Tihanyi de ebeczk 21. Török de Nagy-Emőke 22. Ujfalussy de Tökés Ujfalu 23. Szőllősy (Szőlősy) de Eadem et Felső elefánth 24. Vajda de Mére, 25. Vitéz de Nyitra Ivanka 26. Zámbokréthy. — A tudomány érdekében kérnék mielőbbi szives felvilágositásokat, vagy a név és lakhely tudatásával azon személyeknek ne vét kik képesek lennének egyik vagy másik felvilágositást adni a kértekből. — Czergheő Géza cs. k. kapitány földbirtokos, több tudós társulat rendes tagja. — Ungvár

A járási utbiztosok közül Veczey Dezső fülek járási, Roszmigi István szécsényjárási utbiztosok végleges itettek; Balughy Lajos b. gyarmatjárási utbiztos önként lemondott; Kaszner Lajos nógrádjárási utbiztos nem „végleges itteti. E szerint a b. gyarmati és nógrádi állomásokra pályázat fog nyittatni A losonczi és sziráki járási utbiztosok már előbbről végleges itettek.

Felhivás az üzletemberekhez! „MAGYAR ÜZLETKÖNYV" czim alatt egy munkát rendezek sajtó alá, melynek czélja felkeltni az üzleti szellemet hazánkban. E végből üzletkönyvem a legszükségesebb útbaigazitásokat fogja nyujtani arra nézve, hogy a magyar üzletember a legolcsóbb hitelforrásokat megismerhesse s üzletét bankhitelképessé tehesse, azt az egész országban megismertethesse, és széles e házából megrendeléseket nyerhessen. A „Magyar Üzletkönyv" e czélnak megfelelőleg három részre lesz osztva. Első része a hitelviszonyokat, a praktikus üzletemberek szempontjából fogja tárgyalni, előadva a bankhitel megszerzésére szükséges teendőket, s gazdák számára a jelzálogkölcsönök körüli eljárást, hogy drága kölcsöneit mindenki olcsókra konvertálhassa. A könyv második része „Sajtó compass" czim alatt az összes magyarországi lapoknak, mint hirdetési közegnek rendszeres összeállitását fogja tartalmazni, szakok és városok szerint rendezve, feltüntetve egyszersmind az egyes piacok commercialis jelentőségét. A harmadik rész „Üzletcsarnok" czim alatt a magyar exportüzletek, s általában a magyar üzletemberek rendelkezésére áll. Ebben mindenki egy 20 szóig terjedhető ingyen hirdetésben megismertethető, s a közönségnek ajánlhatja üzletét, ha a „Magyar Üzletkönyvet" 1 frt bolti áron előre megrendeli. A fizetés előzetes beküldése nem szükséges. Elegendő a rendelést aláirottho (Budapest, koronaherczeg utcza 6. szám) czimezve megküldeni. Nagyobb, vagy felünő alakban körözteendő hirdetések az üzletkönyv hirdetési részében egy oldalra 16, fél oldalra 8, 1 negyed oldalra 5 frtért vétetnek fel, s a könyvet minden hirdető ingyen kapja. Budapest, január 14 én. Mudrony Pál s. k.

A „Képes Családi Lapok" 21 ik számának tartalma: Sámuel. irta Lauka Gusztáv. — Szeress, szeretlek. Vészi József költeménye. — Németh Béla. Nekrolog, irta Mészáros István. — XI. Károly látománya Mérimée Prosper rajza, fordiztotta Inesze Jenő. — Az nominata. Beszély, irta Groch Román. (Folytatás.) — Boldog szünet. — Asszony kortes Galiciában. — A nagyvilág vándorai, Füredi Albiztól. — A gyertyagyártásról. irta Kemenczky Kálmán. — Mozaik: Irodalom és művészet. — Egyveleg. — Szerkesztői szünetek. Képek: Boldog szünet. — Asszony kortes Galiciában — Gyermek nyomozva a Klemens-féle uj ágy betétel Melléklet: A „Rejtélyes házasság" czimü regény 81—96. oldala. A borítékon: Heti naptár. — Pályázati tananyok — Tananyfejtők nevei. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hir dettések. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Az előfizetés pontualitásnyunal Mehner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest kalapuicza 6 sz.) küldendő.

Táborozási és Parcsh nemzeti zenemű kereskedésben megjelent: Tiszameléki czárdások a népszinészek játék modorát követve zongorára irta Palotási Gyula. „Technikus czárdás" Szabolcs Károlytól ára 1 frt. „Hogy volt" eredeti czárdás zongorára szerzé Nizolich Sándor ára 1 frt. Verlobungs Teiczklänge valzer szerzi ifj. Fahrbach Ph. ára 1 frt. Klaiczek polka gyorspolka szerzé ifj. Fahrbach Philöp ára 60 kr.

A „Hymen" szépirodalmi és házassági hirdető hetilap 7-ik számával megkezdte a „hires szépségek arczképcsarnokának" közlését, bemutatva Andrássy Ilona grófkisasszonyt, kit a párisi jury a „négy legszebb" közé soroltt, s igérve jövő számában Hagy Aranka, a népszinház kedves művésznőjének arczképét. A „Hymen" előfizetési ára január márczius negyedre 1 frt, az uj regénynyel kezdődő 7-ik számtól a 13-ikig 50 kr; s minden előfizető ingyen közöltbet házassági ajánlatokat Levelek pénzek és arczképek a „Hymen" szerkesztőségébe küldendők. (Budapest, VI. Gyár utcza 15. sz.) A 7-ik szám igen dus tartalma a következő: A czimlapon: Andrássy Ilona grófkisasszony arczképe. A szépirodalmi részben: „*„ nak Költemény Vay Sándortól. — Kösszháló aranyhal. Vig beszély Lauka Gusztávtól. — Eskövő előtt Rajz — Y-tól. — Vegyes közlemények: A „Hymen" hirei (Eljegyzések, esküvők.) — Farsangi krónika. — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feleletek.) — Mindenkinek. — Adomák. — A házasság előcsarnokában: A „Hymen" hez Óda egy tanitónőtől. — Levél a szerkesztőhöz. — Házassági hirdetések. A mellékleten: Irénke és Friczike. Rajz Rein Hermintól. — Könnyelmű asszony. Barber Ida regénye, 1—8 lap. — Arczképcsarnoknak. — Irodalmi sajátságok. — Divat tudósitás. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok. — Talánymegfejtések. — Szerkesztői galambposta.

Tornyos György adófőfelügyelő az Pokorny Gusztáv ár következő levelet küldte be hazánk: „Lőcsnen, 1881. februar 23-án. Tisztelettel Adófőfelügyelő az! Hatóságoktoa kijelentem, hogy a „Nógrádi Lapok" utolsó számában, a legkésőbbi közigazgatási bizottsági ülésből szemelyére vonatkozó hirek tévedésen alapul, mert nagyon, az ön kényelmi igazgató és tárgyilagos modora, a tanácskozások folyamában úgy az előtt, mint most teljesen kielégitő és kielégitő, az esztelő a szerkesztő ár tévedésből szemelyi czélzik." Tisztelettel *Pokornyi Gusztáv.*

„Ezen helyreigazitó sorokban szivesen adunk helyet, s mutatja elhiszszük, hogy a dolog igy történt s referens urai czélzat, rendreutasitjuk. Szerk."

Felelős szerkesztő
Horváth Danó.

Fürdő haszonbérlet!

A város-mályadi savanyuvíz és fürdőhelyiség 3 fürdő és 1 lakszobával, a fürdő időszakra 3 havi (máj. 15. aug 15.) italmérési joggal, és e fürdőhelyiséghez tartozó 3 hold ipolyvölgyi termőkenyérföldi egy, vagy esetleg 3 évi időtartamra is bérbe adandó 1881. január 1-jén.

Levélbeli ajánlatot elfogadtatnak a közbirtokosság által bezárólag martius 20-ik napjáig. Bővebb értesülés is a közbirtokosságnál szerezhető B.-Malyadon, utolsó posta: Szakal. (Nógrádm.)

Pályázat.

A balassa-gyarmati népbanknál megüresedett, 5 évenként 10 százalékkal emelkedő 800 frt évi fizetéssel ellátott könyvelői hivatalra pályázat nyittatik.

Felhivatnak a pályázni kivánók, hogy szakismereteiket és eddigi alkalmazásukat tanusitó okmányokkal felszerelt kérvényeiket alólirottho f. évi márczius hó 20-ig benyujtsák.

A megválasztandó tartozik 1000 frt biztositékot letenni és idő szerint alkalmazásban töltendő egy évi próbaidő elteltével véglegessé fog szerződtetni.

Kelt a balassa-gyarmati népbanknak 1881 évi február hó 24-én tartott teljes igazgatósági üléséből.

Henczinger József,
igazgató.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László-nál B.-Gyarmaton, 1881.